

Kaupunkien kansainvälisen ja EU-toiminnan edistäminen

Olli Maijala, neuvotteleva virkamies, ympäristöministeriö: Euroopan Unionin Urban Agenda

Timo Hirvonen, tutkija, Itä-Suomen yliopisto, Suomen Urbact yhteystaho: URBACT kaupunkien kansainvälisyyden edistämisessä - ajankohtaista

Kauko Aronen, Kaupunkitutkimuspäällikkö, Kuntaliitto: Kuntaliiton selvitys kaupunkien kansainvälisestä ja EU-toiminnasta.

Aika: 13.9.2018, klo 13.30-14.15

Paikka: Kuntamarkkinat

Kauko Aronen

Kaupunkiagenda EU:lle on yksi osa EU:n kaupunkipolitiikkaa

- Kaupunkiagenda EU:lle
- URBACT –kokemustenvaihto ja verkosto-ohjelma
- Kestävä kaupunkikehitys (EAKR): 6Aika
- Innovatiiviset kaupunkitoimet (UIA)

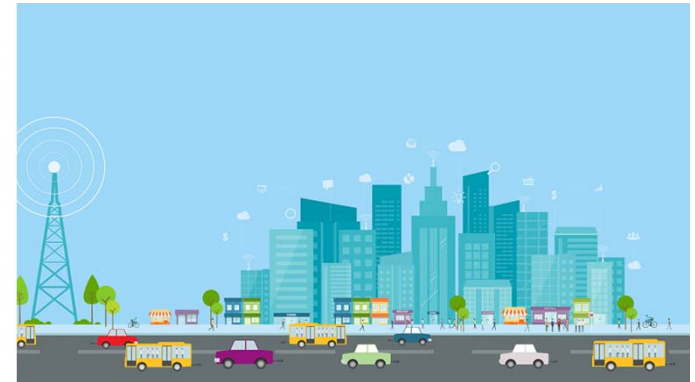

Miksi kaupunkiagenda EU:lle?

- **Kaupunkien osallistuminen** EU-politiikan muotoiluun ja ääni kuuluviin
- **Kaupungit** nykyistä paremmin koko EU:n kehittämisen ja EU 2020-tavoitteiden moottoriksi
- **Parempaa politiikkaa kaupunkialueille** EU-tasolla
 - Integroidumpi lähestymistapa sektoripolitiikkoihin
 - Tarpeettomien esteiden tunnistaminen
- **Jäsenmaiden ja kaupunkien välinen oppiminen** ja tiedonvaihto kaupunkipolitiikan alalla tehokkaammaksi
- **Samalla** kaupunkipolitiikan päävastuu on jäsenmailla itsellään, jota EU täydentää

Yleiset toimintaperiaatteet

- 2016 kaupunkiasioista vastaavat ministerit hyväksyivät yhteisen julkilausuman (**Pact of Amsterdam**), jossa määritellään kaupunkiagendan pääpiirteet: **tavoitteet**, sisällölliset **teemat**, **operationaalinen kehys** ja eri toimijoiden **roolit**
- Kohdistuu erityisesti kolmeen EU-politiikan välineeseen: parempaan **säätelyyn**, parempaan **rahoitukseen** ja parempaan **tietopohjaan** ja **tiedonvaihtoon**
- Keskeinen toteuttamisväline: **teemakohtaiset kumppanuusryhmät**
- Kumppanuus avaintoimijoiden välillä: **jäsenmaat**, **kaupunkien edustajat**, **komissio**, parlamentti, alueiden komitea ja talous- ja sosiaalikomitea, EIB ja **muut** relevantit toimijat
- Kumppanuusryhmät: 15-20 jäsentä: 5 kaupunkia, 5 jäsenmaata + komission ja muiden avaintoimijoiden edustajat
- Kumppanuusryhmät **kolmivuotisia**, komissiolta **tekninen tuki**

Kaupunkiagenda EU:lle - kumppanuusryhmät

Valitut prioriteettiteemat (12 kpl):

- **Maahanmuuttajien ja pakolaisten osallisuus** (Amsterdamin kpki) HELSINKI (Ilkka Haahtela) [Final AP]
- **Ilman laatu** (Alankomaat) HELSINKI/HSY (Outi Väkevä) [Final AP]
- **Kaupunkiköyhyys** (Ranska ja Belgia) [Final AP]
- **Asuminen** (Slovakia) [Public feedback on Draft AP 26.7.-4.9.]
- **Kiertotalous** (Oslo) SUOMI (TEM / Erja Fagerlund) [Draft AP; feedback on part II 26.7.-4.9.]
- **Työpaikat ja osaaminen paikallistaloudessa** (Romania, Rotterdam ja Jelgava) [feedback 26.7.-4.9.]
- **Kaupunkiliikkuminen** (Tshekki ja Karlsruhe) SUOMI (LVM / Eeva Linkama) [Draft AP]
- **Digitaalinen muutos** (Viro, OULU ja Sofia) (Mika Rantakokko) [Draft AP]
- **Ilmastonmuutokseen sopeutuminen** (Genova) (feedback 22.6.-17.8.18)
- **Energiamuutos** (Lontoo, Gdansk ja Roeselare) VAASA (Maria Backman)
- **Kestävä maankäyttö ja luontoon perustuvat ratkaisut** (Puola ja Bologna) (1.8.-11.9.18)
- **Innovatiiviset ja vastuulliset julkiset hankinnat** (Haarlem) VANTAA (Salla Koivusalo) (feedback 11.6.-5.8.18)

Uudet esitetyt teemat: (kiinnostus-haku auki jäsen- ja koordinaattoriehdokkaille kesällä 2018, DL 15.7.; ei päätöksiä)

- Turvallisuus julkisissa tiloissa
- Kulttuuri ja kulttuuriperintö

* pilottikumppanuusryhmät (käynnistyneet joulukuulla 2015; final Action Plan´it syksyllä 2017)

* päätetty käynnistää 4.10.2016; käynnistyneet 2017 alusta; final Action Plan´it syksyllä 2018)

* päätetty käynnistää 4.4.2017; käynnistyneet kesäkuussa 2017

Yhteenvetoa ja jatkonäkymiä

1. Kaupunkien haasteet (jopa historiallisen) **korkealla** poliittisesti EU:n Kaupunkiagendan ansiosta
 2. Kaupunkiagenda **tehostaa** EU:n, kansallisen tason ja kaupunkitason välistä **yhteispeliä** urbaanien haasteiden ratkaisemisessa
 3. EU:n Kaupunkiagendalla ollaan ottamassa selkeä askel **politiikkakokemusten vaihtoon**, vrt. kapeammista hyvien käytäntöjen vaihdosta
 4. Tärkeää Kaupunkiagendassa on **yhteinen prosessi**, joka tuottaa ymmärrystä urbaaneille ympäristöille parhaista politiikkaratkaisuista ja jonka ymmärryksen pohjalta voidaan vaikuttaa EU-tason politiikkoihin
- Kaupunkiministerikokous Romania kevät 2019: uudet sisältöteemat
 - EU kaupunkiagendan **arviointi syksy 2019**
 - Komission tulevan EU-ohjelmakauden 2021-2027 esityksissä mm. Eurooppalainen kaupunkialoite -väline

FUTURIUM –nettisivusto:

- kaikki partnershipien materiaali
- vuorovaikutusväline ulospäin

Linkki:

<https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda>

URBACT kaupunkien kansainvälistymisen edistämiseksi

Kuntamarkkinat 13.9.2018
Timo Hirvonen, UEF/Spatia

URBACT / Suomen yhteystaho (NUP)

Alue- ja kuntatutkimuskeskus Spatia, Itä-Suomen yliopisto

Yhteyshenkilöt:

- Petri Kahila, tutkimusjohtaja
- Timo Hirvonen, tutkija
- Matti Fritsch, tutkija

Yhteystiedot:

- Kotisivu: <http://urbact.eu/urbact-suomessa>
- Sposti: urbact@uef.fi
- Twitter: [@Urbact_FI](https://twitter.com/Urbact_FI)

URBACT-yhteystahon tehtävät

Välittää tietoa ohjelmasta

Tiedottaa käynnissä olevista URBACT-ohjelman hakukierroksista

Aktivoi suomalaisia kaupunkeja mukaan URBACTiin

Levittää ohjelman tuloksena syntynyttä tietoa kaupunkien ja muiden kaupunkikehittäjien käyttöön

Mikä on URBACT?

EAKR-rahoitteinen EU:n alueellisen yhteistyön ohjelma

Kaupunkien kehittämisvalmiuksien vahvistaminen

Kehittämisen suunnitelmallisuuden parantaminen (policy design)

Osallisuus, sektorirajojen ylittäminen, ympäristön huomioiminen

Mukana 29 maata ja 600 kaupunkia

Työmenetelmänä verkostot:

- Hankemuotoinen toteutus (hakumenettely, määräaikaisuus)
- Ratkaisuja kaupunkien omiin kehittämisteemoihin/-ongelmiin
- Toisilta oppiminen, kokemusten vaihto, kansainvälistyminen
- Ohjelman tarjoama asiantuntija-apu

Action Planning Networks (APN)

Saman tyyppisiä kehittämiskysymyksiä pohtivat kaupungit muodostavat verkoston (eli teemaan pureutuvan hankkeen)

Kukin kaupunki tuottaa toimintasuunnitelman, jolla haetaan ratkaisuja kaupungin omiin kehittämiskysymyksiin

2 erillistä toteutuskierrosta

1. toteutuskierron päättymässä

- 19 hanketta, 214 kaupunkia
- tulosten esittelyjulkaisu valmisteltavana

2. toteutuskierron haku avautuu 1/2019

APN / esimerkkejä Suomesta

Helsinki

- INFILL (Vacant spaces boosting urban innovation)

Vantaa

- MILE (Managing migration and integration at local level)
- ARRIVAL CITIES (Managing global immigrant flows at local level)

Pori

- Place-making pilot (urban place-making)

Tampere

- Euniversities (Next generation triple-helix)
- My Generation at work (Employing young people via entrepreneurship)

APN – esim. Vantaa / ARRIVAL CITIES

Yhdeksän kaupungin muodostama verkosto

Neljä yhteistä kehittämiskohdetta:

- Integration of settled migrants
- New migrant flows / asylum seekers
- Extreme right wing expressions
- NGO participation

Jokainen kaupunki laatii oman toimintasuunnitelman

Vantaa:

- Budjetti 83 600 €
- Toimintasuunnitelma kolmannen sektorin ja kaupungin yhteistyöstä kotouttamisessa
- Osa kaupungin hyvinvointiohjelman ja monikulttuurisuussuunnitelmaa

Implementation Networks

Kaupunkikehittämistä koskevien suunnitelmien toteuttaminen
7 hanketta, 36 kaupunkia
Toteutus loppusuoralla, päättyy 6/2019

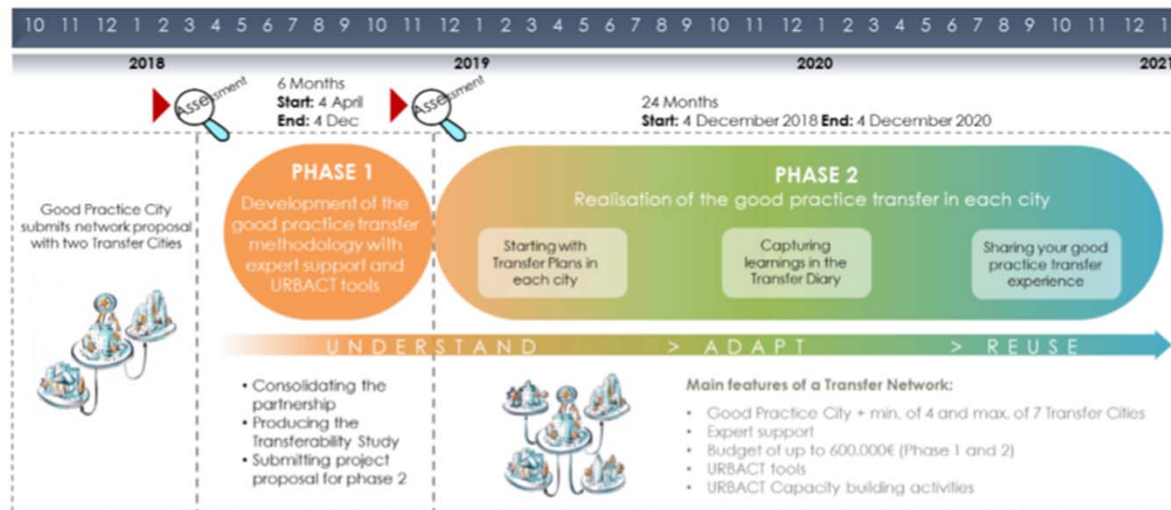

Transfer Networks

Kaupunkikehittämistä koskevien hyvien käytäntöjen kehittäminen
Vaiheittainen toteutus

- Hyvien käytäntöjen nimeäminen 2017, 97 kpl, Suomesta Tampere (Tarmo+)
- Hyviä käytäntöjä kehittävien verkostojen muodostaminen 2018, 20 kpl
- Hyvien käytäntöjen levittäminen -2021

Toteutus edennyt Phase2-vaiheeseen, 141 kaupunkia, Suomesta: Espoo, Salo, Pori

Ulkokana voi hyvin ja munii paremmin

www.kanatieto.fi

<http://urbact.eu/urbact-suomessa>

urbact@uef.fi

Kaupunkien kansainvälisen ja EU-toiminnan edistäminen

Olli Maijala, neuvotteleva virkamies, ympäristöministeriö: Euroopan Unionin Urban Agenda

Timo Hirvonen, tutkija, Itä-Suomen yliopisto, Suomen Urbact yhteystaho: URBACT kaupunkien kansainvälisyyden edistämisessä - ajankohtaista

Kauko Aronen, Kaupunkitutkimuspäällikkö, Kuntaliitto: Kuntaliiton selvitys kaupunkien kansainvälisestä ja EU-toiminnasta.

Aika: 13.9.2018, klo 13.30-14.15

Paikka: Kuntamarkkinat

Kauko Aronen

Kuntaliiton selvitys kaupunkien kansainvälisestä ja EU-toiminnasta

- Saara Turkka, Suomalaiset kaupungit kansainvälisinä toimijoina
- shop.kuntaliitto.fi/product_details.php?p=3486

Laaja vai kapea tavoitteenasettelu?

- Kaikki tavoittelevat elinvoimaa, on osa kaupunkien strategiaa
 - » Välitön yritystoiminnan edistäminen , kaupungin kv-markkinointi sijaintipaikkana vs.
 - » Kaupungin näyttäytyminen dynaamisena kansainvälisen toiminnan areenana, tapahtumat palvelut katukuva... (ks. kansikuva)
 - » Kaupungin kehittäminen kv-yhteydessä, monikulttuuriselle väestölle, kv-benchmarkkaus palvelujen kehittämisessä asukkaille, tällainen kaupunki osoittautuu myös elinvoimaiseksi (in the end of the day)
-

Erikoistunut kv-toiminnan henkilöstö ja/tai koko organisaation kv-toimintakyky?

- Aluksi erikoistunut, "päälle liimattu"
- Yhä enemmän kaupungin kaikkea "arkipäiväistä" toimintaa
- Vaikka tavoite ja juhlapuhemainen julistus on jälkimmäistä, resurssien ja osaamisen puutteet ovat ongelma,
- Verkonkutojia ja yhteyksien rakentajia tarvitaan. Mikä on kustannustehokas tapa? Kuntaliiton EU-toimiston hyödyntäminen, alueelliset toimistot, kaupungin omat vastuuhenkilöt kv-toimintaan. Palautetta Kuntaliiton toiminnan parantamiseksi.
- Verkostojen hyödyntäminen

Verkostojen hyödyntäminen

- Kokoon, sijaintiin yms. perustuvat yleiset verkostot (Eurocities, UBC...), ystävyyskaupunkisuhteet
- Teemaverkostot (ilmasto, liikenne terveet kaupungit, linnoituskaupungit, sosiaalisten ongelmien ratkaisu lähiöissä) => aiemmin mainittua bechmarkkausta ja parhaiden käytäntöjen levittämistä ao. teemassa
- Mutta yhteen teemaan syntynyt verkosto voi poikia yhteistyötä muissa teemoissa tai yleisemmin (verkostojen rönstyminen)
- Verkostojen hyödyntäminen on nykyisin strategisempaa, tietoisempaa, kustannustehokkaampaa, ei itsetarkoituksellista vaan tavoitetietoista.
- URBACT ja URBAN AGENDA käyttöön!